

CERTYFIKACJA SPRAWIEDLIWEGO HANDLU

Wiarygodność Sprawiedliwego Handlu zapewniają niezależne systemy certyfikacji. Mogą one dotyczyć:

1. organizacji;
2. produktów, certyfikowanych pod kątem kryteriów:
  - a. etycznych i społecznych (prawa człowieka, prawa pracownicze, prawa dziecka, konwencje MOP, kryteria Sprawiedliwego Handlu itp.);
  - b. ekologicznych;
3. usług.

Najważniejsze organizacje certyfikacyjne Sprawiedliwego Handlu - WFTO i Fairtrade International - opracowały i podpisały wspólny dokument programowy - Kartę Zasad Sprawiedliwego Handlu (Charter of Fair Trade Principles). Określa ona zasady, jakimi kierują się organizacje Sprawiedliwego Handlu.

CERTYFIKACJA ORGANIZACJI Organizacja certyfikująca ocenia zaangażowanie przedsiębiorstw w Sprawiedliwy Handel oraz realizację kryteriów członkostwa w praktyce	
	<p>Światowa Organizacja Sprawiedliwego Handlu (World Fair Trade Organisation - WFTO)</p> <p>to organizacja międzynarodowa, działająca w 70 krajach i zrzeszająca ok. 350 organizacji, działających w ruchu Sprawiedliwego Handlu. Są one zobowiązane do przestrzegania 10 Zasad Sprawiedliwego Handlu (10 Principles of Fair Trade), które są podstawą certyfikacji organizacji. Są wśród nich organizacje drobnych producentów na Południu oraz organizacje handlowe, działające na Północy. Organizacje członkowskie mogą umieszczać logo WFTO w swych materiałach informacyjnych i marketingowych. Od niedawna logo to zaczyna się pojawiać również na produktach.</p> <p>Więcej informacji: www.wfto.com</p>
	<p>Federacja Sprawiedliwego Handlu (Fair Trade Federation - FTF)</p> <p>jest koalicją przedsiębiorstw, zarejestrowanych w USA lub Kanadzie, które działają na całym świecie, przestrzegając standardów Sprawiedliwego Handlu. FTF prowadzi proces akredytacji przedsiębiorstw na podstawie określonych przez siebie kryteriów. Wymaga od przedsiębiorstw prowadzenie handlu przez co najmniej rok przed wystąpieniem o przyznanie certyfikatu. Akredytowane przedsiębiorstwa mogą umieszczać logo FTF zarówno w swych materiałach informacyjnych i marketingowych, jak i na produktach.</p> <p>Więcej informacji: www.fairtradefederation.org</p>
CERTYFIKACJA I ZNAKOWANIE PRODUKTÓW Niezależne organizacje certyfikujące kontrolują uprawy i przetwórstwo, ewentualnie operacje handlowe i porównują wyniki ze standardami Sprawiedliwego Handlu	
<p>a) Certyfikacja Sprawiedliwego Handlu</p> <p>Systemy certyfikacji, które dotyczą wyłącznie oznakowanych produktów, ale nie dotyczą organizacji czy firm, które je dostarczają.</p>	
	<p>Fairtrade International</p> <p>Znak certyfikacyjny Fairtrade (pisane łącznie) jest gwarancją, że oznakowany produkt spełnia kryteria społeczne i środowiskowe, ustalone przez organizację certyfikującą Fairtrade International. Może (choć nie musi) być umieszczony na produktach dostarczanych przez certyfikowane organizacje Sprawiedliwego Handlu. Obok szerokiej gamy rolnych produktów spożywczych dotyczy te piłek sportowych, włókien bawełnianych, kwiatów ciętych i roślin ozdobnych, krowetek, złota i drewna. Nie obejmuje certyfikacji ekologicznej.</p> <p>Więcej informacji: www.fairtrade.net</p>

	<p>Fair Trade certified System certyfikacji analogiczny do systemu Fairtrade, prowadzony przez Fair Trade USA, do niedawna organizację członkowską Fairtrade Int. Więcej informacji: www.fairtradeusa.org</p>
	<p>Flower Label Program Znak certyfikacyjny dla kwiatów ciętych, importowanych z krajów Południa - Flower Label Program – FLP. System jest powiązany z systemem Fairtrade, choć ma nieco inne kryteria. Więcej informacji: www.fairflowers.de</p>
	<p>Fair Flowers Fair Plants Znak Fair Flowers Fair Plants można znaleźć przymocowany do kwiatów i roślin, które pochodzą od hodowców, spełniających najwyższe wymagania dotyczące środowiska i pracowników (warunki zatrudnienia, bezpieczeństwo i higiena pracy itp.). Międzynarodowy standard Fair Flowers Fair Plants składa się z dwóch części: certyfikacji ekologicznej i certyfikacji społecznej. Organizacje międzynarodowe plantatorów i przedsiębiorców, związki zawodowe, organizacje ekologiczne i obrony praw człowieka odegrały ważną rolę w tworzeniu Fair Flowers Fair Plants. Są one nadal aktywnie zaangażowana w realizację i rozwój programu. Podobne oznakowanie Fair Trees Fair Plants jest przeznaczone dla materiału szkółkarskiego. Więcej informacji: www.fairflowersfairplants.com</p>
	<p>FairWild Międzynarodowy system certyfikacji FairWild powstał z inspiracji niemiecko-szwajcarskiej. Dotyczy produktów naturalnych, zbieranych z dzikich stanowisk, jak rośliny lecznicze, zioła przyprawowe, jagody, owoce, orzechy, grzyby itp. Szczególny nacisk kładzie na ochronę dzikich roślin i rozwój społeczności, które je zbierają. Więcej informacji: www.fairwild.org</p>
	<p>STEP jest międzynarodową organizacją pozarządową, która powstała w Szwajcarii. Specjalizuje się w certyfikacji przedsiębiorstw, sprzedających ręcznie tkane dywany. Certyfikat został stworzony w celu poprawy warunków pracy i życia tkaczy oraz dla zapobiegania eksploatacji pracy dzieci. Promuje również metody produkcji przyjazne dla środowiska. STEP działa na szczeblu lokalnym we wszystkich najważniejszych krajach produkcji dywanów, jak Afganistan, Indie, Iran, Kirgistan, Maroko, Nepal, Pakistan i Turcja. Znak STEP należy do Fundacji Havelaar Max, działającej w ramach systemu Fairtrade. Więcej informacji: www.label-step.org</p>
<p>b) Certyfikacja ekologiczna i Sprawiedliwego Handlu Systemy certyfikacji, które obejmują równocześnie kryteria produkcji ekologicznej i kryteria Sprawiedliwego Handlu.</p>	
	<p>Naturland Fair Certyfikacja ekologiczna opiera się na bardziej rygorystyczne normach, niż standardy Unii Europejskiej. Dotyczą one produkcji zwierzęcej, roślinnej i przetwórstwa. Poza tym certyfikowani rolnicy i przetwórcy muszą spełniać normy społeczne, opierające się na kryteriach Sprawiedliwego Handlu, zawartych w Karcie Zasad Sprawiedliwego Handlu, sformułowanej przez WFTO i Fairtrade Int. Są one kontrolowane łącznie z kryteriami ekologicznymi. Więcej informacji: www.naturland.de</p>

	<p>IMO / Fair For Life: Institute for Marketecology (IMO) nie stosuje standardów certyfikacji dla poszczególnych produktów. Obejmuje ona takie kryteria, jak godziwe warunki pracy i odpowiedzialność społeczną, a także sprawiedliwe stosunki handlowe, w tym godziwe ceny i premie rozwojowe Sprawiedliwego Handlu. Może to mieć zastosowanie do produktów, jak organizacji. Fair for Life przyznaje certyfikaty Sprawiedliwego Handlu i znakuje produktów w każdym kraju i w każdym łańcuchu produkcyjnym. Certyfikacja obejmuje zarówno produkty spożywcze, jak i niespożywcze – również takie, których nie obejmują inne systemy certyfikacji (kosmetyki, wyroby tekstylne, rzemieślnicze, owoce morza, zabawki itp.). Fair for Life ma najbardziej rygorystyczną politykę certyfikacji, przede wszystkim ze względu na wysoki próg minimalnej zawartości składników certyfikowanych w produktach złożonych, który pozwala na umieszczenie znaku certyfikacji na przedniej stronie opakowania. Jest to również pierwsza organizacja certyfikująca, która wymaga ujawnienia na przedniej stronie opakowania zawartości składników certyfikowanych, jeśli jest ich mniej niż 70 %.</p> <p>Więcej informacji: www.fairforlife.net</p>
	<p>Ecocert Fair Trade Dotyczy produktów rolnych - zarówno spożywczych, jak i stosowanych w kosmetykach czy wyrobach włókienniczych, takich jak: ekologiczna żywność; ekologiczne i naturalne kosmetyki, tkaniny, detergenty, perfumy i odświeżacze powietrza oraz akcesoria rzemieślnicze. Wymagane są długoterminowe umowy pomiędzy producentem i organizacją handlową oraz doroczny audyt kluczowych podmiotów w łańcuchu dostaw. Partnerskie stosunki z producentami zakładają wsparcie dla gospodarki obszarów wiejskich, tradycyjnych lokalnych metod uprawy, technologii przetwórstwa itp. oraz większej samowystarczalności producentów. Konieczne jest zapewnienie godziwych warunków pracy i gwarantowanych cen minimalnych, a także ochrony środowiska naturalnego, bioróżnorodności oraz rozwijanie rolnictwa ekologicznego, wreszcie podnoszenie świadomości konsumentów na temat praktyk Sprawiedliwego Handlu.</p> <p>Więcej informacji: www.ecocert.com/en/fair-trade-certification-program</p>
	<p>Bio Equitable Organizacja Bio Partenaire początkowo certyfikowała rolnictwo ekologiczne we Francji. Później stopniowo różnicowała swoją działalność w Europie i poza nią, tworząc własny system Sprawiedliwego Handlu, znany jako EFT "Sprawiedliwy Handel Ecocert - w duchu solidarności i odpowiedzialności". Certyfikacja, obok wielu produktów spożywczych (w tym wyrobów z bawłabu), obejmuje aloes, masło shea, olejek arganowy, bawełnę, róże.</p> <p>Więcej informacji: www.biopartenaire.com</p>
	<p>Forest Garden Products System certyfikacji produktów, który powstał na Sri Lance. Dotyczy produktów zbieranych wyłącznie w certyfikowanych lasach i uprawianych w certyfikowanych gospodarstwach rolnych, które przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju rolnictwa, ochrony różnorodności biologicznej i stabilności środowiska. Produkty muszą odpowiadać normom produkcji ekologicznej, a ich wytwarzanie i sprzedaż powinna przyczynić się do poprawy warunków życia rolników w krajach tropikalnych i pomóc odwrócić trendy niszczenia siedlisk w tropikalnych lasach deszczowych. International Analog Forestry Network z siedzibą w Kostaryce ustala standardy i monitoruje ich przestrzeganie.</p> <p>Więcej informacji: http://forestproductscertification.com, www.analogforestrynetwork.org</p>
<p>Certyfikacja usług</p>	
	<p>Fair Trade Tourism (FTT) System certyfikacji „sprawiedliwych” usług turystycznych, opracowany w RPA. Kryteria obejmują godziwe wynagrodzenia i warunki pracy, sprawiedliwe zakupy i podział korzyści oraz poszanowania praw człowieka, kultury i środowiska. System reprezentuje lokalnie Tourism Child Protection Code of Conduct, którego celem jest zwalczanie eksploatacji seksualnej dzieci w ramach podróżowania i turystyki. Jest to jak dotąd jedyny system certyfikacji, który powstał w krajach Potudnia. Związany jest z systemem Fairtrade.</p> <p>Więcej informacji: www.fairtradetourism.org.za</p>